

Lege stallen zijn gewild voor illegale wietteelt - NRC 24 juli 2016

Wietplantages Drugscriminelen benaderen regelmatig Noord-Brabantse boeren. „Boeren met een lege schuur kunnen 1,5 ton verdienen.”

De leegstand bij agrariërs in het zuiden van het land leidt ertoe dat boeren op grote schaal benaderd worden door drugscriminelen. In de regio Hart van Brabant, negen gemeenten in Midden-Brabant, heeft zo'n driekwart van de boeren een of meerdere keren het verzoek gehad om hun schuur of stal te laten gebruiken voor hennepeteelt of een xtc-lab. Dat maken burgemeesters en opsporingsfunctionarissen op uit gesprekken met agrariërs in hun regio.

„De schaalvergroting in de boerensector leidt tot leegstand en dat heeft verstrekende gevolgen voor de georganiseerde criminaliteit”, zegt de Hilvarenbeekse burgemeester Ryan Palmen. „Boeren kunnen met een leegstaande schuur soms wel 150.000 euro per jaar verdienen. Voor veel agrariërs die een schuur leeg hebben staan, kan dat heel verleidelijk zijn.”

Minimaal 27 boeren hebben de afgelopen maanden een brief gekregen met een aanbieding om hennepplanten te plaatsen in de schuur van de agrariër. Sommige boeren worden meerdere keren benaderd.

Boeren in Noord-Brabant moeten zich bewuster worden van de risico's van drugsproductie op hun terrein, zeggen de autoriteiten in het Zuiden. Daarom zijn er bijeenkomsten, waarin de werkwijze van hennep telers aan agrariërs wordt uitgelegd. „We moeten er voor zorgen dat mensen in het buitengebied zich bewust worden van de gevaren”, zegt ook Caspar Hermans, directeur van de Taskforce Zeeland-Brabant, een samenwerking van overheidsdiensten die criminaliteit bestrijden. „Samen kunnen we een vuist maken. Tegen de bewoners zeggen we: let alsjeblieft op, zodat we gezamenlijk tegen de criminele ondernemers kunnen zeggen: 'sodemieter op'.”

'Drugsjongens' azen op schuren - Illegale wietteelt Noord-Brabant

Boeren in Noord-Brabant worden veelvuldig benaderd door criminelen die hun lege bedrijfsruimtes willen gebruiken om wiet of xtc te produceren. „Voor sommige boeren is de verleiding groot.”

Een wit bestelbusje draait het terrein op van een Noord-Brabantse melkveehouder. Twee jonge mannen met petjes springen uit de wagen. Ze hebben op Marktplaats gezien dat de melkveehouder een schuur te huur heeft staan. Als ze de boer zien, maken ze meteen duidelijk waarvoor ze komen. „Wij gaan hier plantjes in die schuur stoppen.” De melkveehouder schudt zijn hoofd. „Ik dacht het niet.” Een van de jongens komt steeds dichterbij hem toe en zegt: „Ik dacht het wel, wij gaan dat doen. Ik zal het je nog sterker vertellen: over een paar jaar is die hele boerderij van mij.”

Bang is hij niet snel, zegt de melkveehouder, maar nadat de twee eindelijk met veel misbaar waren vertrokken, stond hij te trillen op zijn benen. Die angst is ook de reden dat hij niet met zijn naam in de krant wil. Hij woont immers zo afgelegen en je weet het nooit met die 'drugsjongens'. De boer biedt zo nu en dan zijn schuur te huur aan op Marktplaats, sindsdien is hij „veertig tot vijftig keer” benaderd door mensen die wietplanten in zijn schuur wilden plaatsen. Hij hoefde niets te doen, en kon er per jaar 150.000 euro mee verdienen.

Afgelegen stallen

Noord-Brabantse boeren worden op grote schaal benaderd door criminelen die drugs willen produceren in hun stallen of schuren, vertellen burgemeesters en opsporingsfunctionarissen in het zuiden. De vaak afgelegen stallen zijn een aantrekkelijke locatie om wiet te telen of een xtc-lab te huisvesten. De burgemeesters van plattelandsgemeenten Hilvarenbeek en Gilze en Rijen merken in gesprekken met agrariërs dat zo'n driekwart van de boeren in hun gemeente weleens is benaderd door een drugs crimineel. Volgens Frank van Ierland, districtelijk programmaleider 'Ondermijning',

geldt dat voor de hele regio Hart van Brabant. Hoe het in de rest van de provincie is, is nog niet onderzocht.

„Je kunt het zien als een waterbedeffect”, zegt Van Ierland. „De afgelopen jaren is de pakkans in steden zoals Tilburg hoger geworden, mede doordat de overheid daar vol op heeft ingezet. Criminelen wijken uit naar het platteland.”

Volgens Caspar Hermans, directeur van de Taskforce Zeeland-Brabant, een samenwerking van overheidsdiensten die de strijd aangaat met beroepscriminelen, is „de wiethandel in het zuiden gewoon een hele grote industrie.” Hermans: „En dus wordt er een afweging gemaakt: waar is er de minste controle en waar kunnen we redelijk ongezien ons ding doen? Dat is vaak in het buitengebied. En als daar dan ook nog veel lege schuren of stallen beschikbaar zijn, dan is de keuze snel gemaakt.”

Veel boeren met lege stallen worden dan ook door criminelen in de verleiding gebracht, merkt burgemeester Ryan Palmen van Hilvarenbeek. „In veehouderijen is een enorme schaalvergroting aan de gang. Het is voor veel boeren heel simpel: of ze moeten uitbreiden, of ze verdwijnen. Door die samenvoegingen staan er momenteel veel schuren leeg.” Die plekken worden feilloos gevonden door mensen die drugs willen produceren.

Mannen met sieraden

Boeren wordt in sommige gevallen telefonisch gevraagd of er ‘plantjes’ gezet kunnen worden in een schuur, maar soms komt er ook een man in pak langs die „een bakske koffie wil drinken.”

Bij de Drunense boer Ad van den Brand ging het wat minder formeel. Een tijd geleden kwam bij hem een ‘dure auto’ het erf op rijden. Twee mannen, behangen met sieraden, stapten uit. Ze wezen op een grote stal, daar wilden ze wiet in gaan telen. Van den Brand was verbaasd, hij had helemaal geen schuur te huur staan. „Ik heb het niet gedaan, maar ik kan me voorstellen dat het voor sommige boeren heel verleidelijk is. Vooral varkensboeren verdienen nauwelijks meer iets, die moeten momenteel gewoon geld bijleggen om te overleven.”

‘Wietbrief’ en tabel

De afgelopen maanden zijn tientallen agrariërs in het zuiden per post benaderd of ze interesse hebben in het onderbrengen van wietplantjes in een van hun schuren. In sommige gevallen staat de naam van de boer in de aanhef. Twee verschillende versies van zo’n zogenaamde ‘wietbrief’ zijn in handen van NRC.

De briefschrijver stelt dat „een cliënt van me op zoek is naar een ruimte waar hij met hennepplanten kan werken. Ik snap dat dit misschien eng en nieuw voor u is, maar wij zijn al tien jaar actief in deze sector en kennen alle ins en outs.” In een keurige tabel staan de verdiensten: voor 200 vierkante meter schuur ontvangt een boer per kwartaal 35.000 euro, plus 1.500 euro huur per maand. Bij interesse kan er gebeld worden met een 06-nummer, voor een „vrijblijvend gesprek.”

Minimaal 27 boeren hebben een soortgelijke brief ontvangen, vertelt een woordvoerder van de politie Zeeland-West-Brabant. De ‘wietbrief’ wordt soms per e-mail gestuurd, soms per post en ook op verkoopsites zijn vergelijkbare oproepjes gesignaleerd. De politie onderzoekt de herkomst van de brief.

Frank van Ierland, van het district Hart van Brabant: „Criminelen die boeren benaderen, zeggen alles te regelen. Die agrariërs mogen niet meer in hun eigen schuur kijken, de hele installatie wordt aangelegd. Maar op het moment dat de politie een inval doet, ben je als boer gewoon verantwoordelijk. De mensen die de boel hebben aangelegd hebben vaak valse paspoorten, en rijden in auto’s waarvan de boer het kenteken echt niet meer weet. Die zijn gevlogen, dus komt de

Belastingdienst bij de agrariër uit: ze rekenen uit hoeveel geld je zou hebben verdiend zonder daar belasting over te betalen plus een forse boete. Nou, dan heb je als boer pas echt financiële problemen.”

Volgens burgemeester Jan Boelhouwer van Gilze en Rijen is er geen weg meer terug als een boer eenmaal ‘ja’ zegt tegen het aanbod om een schuur als plek voor drugsproductie te gebruiken. „Al na de eerste 100 euro die je aanneemt van zulke types zit je in de tang. Er zijn me verhalen bekend van criminelen die dreigen anoniem de Belastingdienst in te lichten als een boer wil stoppen. Of ze zeggen: we weten waar je kinderen op school zitten.”

Eenrichtingsweg

Ook Van Ierland ziet in de praktijk dat het criminele pad een eenrichtingsweg is. „Soms laten criminelen zelfs expres de eerste oogst mislukken. Dan zeggen ze tegen zo’n boer: je moet nu die schuld terugbetalen door ons nog meer drugs te laten produceren in die schuur van je. Daarnaast is er een groot risico op overvallen en inbraken. Het is namelijk snel bekend in de onderwereld dat er ergens bij een boer een wietplantage zit. We zien geregeld dat precies op het moment dat er geoogst kan worden binnen wordt gevallen op zo’n boerderij. Dan weten die inbrekers gewoon: bij die boer kunnen we gratis wiet stelen.”

Signalen herkennen

In Hilvarenbeek worden avonden georganiseerd waar boeren worden bijgepraat over de manier waarop ze benaderd kunnen worden vanuit de onderwereld. „Bewoners moeten ons informeren, bijvoorbeeld als ze gekke Mercedesen heen en weer zien gaan vanuit een boerderij”, zegt burgemeester Ryan Palmen van Hilvarenbeek. „Of als ze heel veel mensen in en uit zien lopen.”

Hilvarenbeek geeft ook een cursus aan de eigen buitendienst over gebruiken van drugscriminelen. Zodat bijvoorbeeld vuilnismannen bepaalde signalen herkennen. Een niet besneeuwd dak kan wijzen op een hennepkwekerij. „Dit is de manier waarop het probleem moeten aanpakken”, vindt ook Caspar Hermans, directeur van de Taskforce Zeeland-Brabant. „We moeten mensen waarschuwen, zo van: let alsjeblieft op, doe hier gewoon niet aan mee. Daarom organiseren we door de hele provincie bijeenkomsten voor boeren en gemeenteambtenaren.”

De Noord-Brabantse melkveehouder die al tientallen drugscriminelen aan de lijn had, hoeft niet meer gewaarschuwd te worden. Voortaan schrijft hij bij zijn advertenties op Marktplaats een extra zinnetje: ‘geen drugs.’